

ОХРИДСКИ ПРОЛОГ, СВЕТОГ ВЛАДИКЕ НИКОЛАЈА ВЕЛИМИРОВИЋА, ЗА

22. јул по јулијанском календару

1. **Марија Магдалина.** Мироносица равноапостолна. Родом из места Магдале, украј језера Генисаретског, из племена Исахарова. Била је мучена од седам злих духова, од којих ју ослободи Господ Исус и учини здравом. Верна следбеница и служитељица Господа за време Његовог земног живота. Под крстом на Голготи стајала је и Магдалина, и горко тувовала заједно са Пресветом Богородицом. По смрти Господа она је три пут посетила гроб Његов. А када Господ васкрсе, она Га је два пута видела: једном сама она, а други пут са осталим женама Мироносицама. Путовала у Рим, изашла пред ћесара Тиберија, и предајући му јајце црвено обојено, поздравила га речима: Христос васкресе! У исто време оптужила ћесару Пилата за његову неправедну осуду Господа Исуса. Њену тужбу ћесар је примио, и Пилата преместио из Јерусалима у Галију, где је овај неправедни судија у немилости царској и у тешкој болести скончао. По том вратила се из Рима у Ефес ка светом Јовану Богослову, коме је помагала у делу проповедања Јеванђеља. Са великом љубављу према васкрсломе Господу и са великом ревношћу јављала је она Јеванђеље свету као прави Христов апостол. Скончала мирно у Ефесу, и сахрањена, по предању, у оној истој пећини, у којој и седам младића, чудотворно успаваних на стотине година, по том оживелих, па онда умрлих (в. 4. август). Мошти св. Магдалине пренете су доцније у Цариград. Близу Гетсиманског врта налази се диван руски храм посвећен св. Марији Магдалини.

2. **Свешт. муч. Фока.** Пренос моштију из Понта у Цариград око 404. год. Главно је празновање овога светитеља 22. септембра, где се и налази опис његовог живота и страдања. Још се у данашњи дан спомиње и једно чудо овога светитеља. Неки човек, Понтин, беше ухваћен од Арапа. Арапи га оковаше, везаше му руке на леђа и тако оставише да умре. Лежећи потрбушке на земљи и не могући се маћи завапи Понтин: „свети мучениче Фоко, помилуј ме и спаси ме!“ Рекавши то он заспи, и у сну виде светитеља Фоку, како му се приближи, дохвати га руком и рече: „опрашта ти Господ Исус

Христос!“ Када се човек пробуди нађе се слободан и разрешен од свих веза. Устаде, дакле, и оде дому своме и узне св. Фоку за своју домаћу славу.

3. Преп. Корнилије Перејаславски. У 15. години замонаши се од старца Павла. Доцније се повукао у пустињу на молчаније. 30 година провео је у ћутању, не говорећи ни с ким ни речи, тако да су га многи сматрали за нема. Постом себе је тако исушио, да је лично на костур. Пред смрт примио схиму и упокојио се 22. јула 1693. године.

4. Св. муч. Маркела. На острву Хиосу ова светитељка ужива огромно поштовање. У цркви њеној, дешавају се посвегодишње чудеса. Но житије њено непознато је. По предању Маркела је била необично побожна девојка, која рано остане без мајке. Њен незнабожни и зверски отац хтео је да живи са ћерком као са женом. Маркела побегне од оца. Но овај, разјарен као прави звер, стигне је, па је на комаде исече. Близу храма њеног налази се неко камење, које овда онда бива као крвљу прожмано. То камење народ узима, носи у цркву, моли се св. Маркели, па меће на болеснике, који од тога оздрављају.

У црну се тугу зави Магдалина
Због крваве смрти Божијега Сина.
Туга је љубави најгорчија туга,
Она у свет нема утехе ни друга,
Сузе јој утеха, а бол друг једини,
Свет се у мрак зави светој Магдалини.
Слаби створ човечји, светлости искаше,
Марија по мраку без наде пипаше.
Његов гроб јој светлост – но, гле, и гроб празан!
– Украђен, мишљаше, наг и непомазан!
Заплака се горко, никад краја плачу,
У том глас човека покрај себе зачу:
– Жено, зашто плачеш, реци: кога тражиш?
– Кога тражим, питаш? Желиш да ме блажиш!
Ако си га уз’о, реци, где га метну! –
Погледа је Исус, плачевну и сетну,
Па је зовну гласом сладосним: Марија!
У срцу Маријном светлост се засија

О познати гласе, слашћу ненадмашни,
Животом и силом, гласе, преиздашни!
Тим гласом је Господ болне исцељив'о,
Тим гласом је истим мртве васкрсав'о.
Животворни гласе, о чудесни гласе!
Марија се трже и обазре за се.
– Равуни! повика... У том сунце грану
Марији – и свету Нови Дан освану.

РАСУЂИВАЊЕ

Блажени плачушчи, рекао је Господ. Благо онима који плачу иштући царство Божје. Благо онима који плачу страдајући за веру Христову. Благо онима који плачу кајући се за грехе своје. Право покајање не може бити без суза. Чиме ћемо опрати грехе своје ако не сузама или – крвљу (крвљу мученичком)? Великом Макарију пошаљу Нитријски монаси молбу, да дође он један к њима, да не би они сви морали ићи к њему. Макарије послуша и дође. Слегну се око њега сви монаси и замоле га за реч поучну. Заплака се Макарије и кроз плач рече: „братије, нека очи ваше точе сузе пре него што одете тамо, где ће сузе наше пржити тела наша.“ Тада се расплакаше и сва братија.

СОЗЕРЦАЊЕ

Да созерцавам чудесно јављање архангела Исусу Навину када пође да осваја Јерихон (Исус. 5), и то:

1. како се Војвода војске небеске јави Исусу с голим мачем у руци;
2. како му рече, да изује обућу своју;
3. како и ми у животној борби не треба да се уздамо у ноге своје и у опрему своју но у Онога који се бори за нас.

БЕСЕДА

о неумитној правди Божјој

*Јер кад Бог не поштедје ангела
који сагријешеше, него их метну у
окове мрака пакленога. (II Пет. 2, 4)*

како ће поштедети грешна човека? И првога свијета не поштедје него самоснога Ноја, проповиједника правде потоп на

свијет безбожнички; и градове Содом и Гомор сажеже и развали и осуди – како, дакле, да поштеди тебе, грешни човече? Зар си му ти милији и драгоценији од милиона ангела, и од толиких народа, потопљених потопом, и од многољудних градова? Па кад ангеле низвргну у мрак паклени, и народе потопа потопом, и градове огњем сажеже – чему се ти надаш грешећи, непрестано грешећи и од греха неодступајући? У милост Божју, велиш? Но зар је Бог милостивији сада него што је био онда? Зар се Бог мења као човек? Не надај се без мере, него према мери твога труда око поправке живота нека буде и нада Твоја. Ваистину велика је милост Божја, дуга је трпљивост Божја, безгранична љубав Божја. Гле, Бог Тебе више милује и љуби него ти сам себе; и већма ти Он жели спасења него ти сам себи – но ко се до краја руга милости Божјој; ко се до краја исмева над стрпљењем Божјим; и ко се до краја противи љубави Божјој, хоће ли га Бог силом увести у царство Своје, и учинити суграђанином ангела и светитеља?

О како је страшан мрак паклени, и звука окова, и шкргут зуба? Ту станују они који се наругаше милости Божјој противише љубави Божјој. Зар ћеш и ти тамо, заблудела душо? Бог не жели, да и ти одеш тамо; ангели тугују, што си се упутила тамо; светитељи се моле, да се повратиш; црква приноси жртве за тебе, да се уразумиш. Ако све то презреш – о зар ћеш све презрети! – какву онда милост очекујеш од Бога?

О Господе праведни, помози нам да се благовремено тргнемо с пута ка мраку пакленоме, уразуми нас и у добру укрепи пре него што пошљеш ангела, да нам душу узме Теби слава и хвала вавек. Амин.